

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 241. — STEV. 241.

NEW YORK, MONDAY, OCTOBER 15, 1934. — PONEDELJEK, 15. OKTOBRA 1934

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

MALA ANTANTA BO OBTOŽILA ITALIJO UMORA

ITALIJA IN MADŽARSKA STA PODPIRALI HRVAT TERORISTE TER DALI POVOD ZA UMOR

Obtožba bo dvignjena pred Ligo narodov. — Uničenje Jugoslavije, Romunske in Čehoslovaške je bil baje cilj italijansko-madžarske zveze. — Hrvatska teroristična organizacija "Vstaši" je dobivala moralno in materialno podporo od italijanske vlade.

PARIZ, Francija, 13. oktobra. — Zunanji ministri držav Male antante (Jugoslavije, Čehoslovaške in Romunske) se bodo po pogrebu kralja Aleksandra v četrtek sestali v Beogradu ter uveljavili odredbe za zatrtje balkanskih terorističnih organizacij.

Osebe, ki so v tesnem stiku s čehoslovaškim zunanjim ministrom dr. Benešem, so mnenja, da bo Mala antanta zahtevala posebno zasedanje Lige narodov ter pri tej priliki obtožila Madžarsko in Italijo, da sta bodisi direktno ali indirektno zakrivila umor jugoslovanskega vladarja.

Državniki Male antante bodo skušali dokazati, da sta Italija in Madžarska moralno in materialno podpirali vsako gibanje, čijega svrha je bila uničenje Čehoslovaške, Romunske in Jugoslavije.

Jugoslovani zatrjujejo, da sta na jugoslovanskem ozemlju dve zarotniški gnezdi, eno tako gnezdo je pa na Madžarskem. Iz madžarskega gnezda so bili poslani teroristi v Marseilles, kjer so odpravili svoje krvavo delo.

Hrvatska teroristična organizacija "Vstaši" je v službi tistih držav, ki skušajo razkosati Jugoslavijo ter uničiti ves sistem sedanjih mirovnih pogodb.

PARIZ, Francija, 13. oktobra. — Hrvatska teroristična organizacija "Vstaši" je poslala v Francijo svoje člane — "samomorilce" z naročilom, naj usmrte jugoslovanskega kralja. "Samomorilci" se imenujejo zato, ker je njihovo podjetje tako tvegano, da se skoro v vsakem slučaju z njihovo smrtjo konča. Pred atentatom jim dajo njihovi glavarji novo obleko, nove čevlje in klobuk. To je običajno edino "plačilo", ki so ga deležni.

Obleka atentatorja Kalemene je bila kupljena v neki pariški trgovini. Pri aretiranju Ivanu Rajiču so dobili račun za njo.

V Franciji aretirana Rajič in Pospišil, sta priznala, da sta pripadala "Vstašem". Obenem s Kalemenom, čigar pravo ime je Rudolf Suk, sta bila poslana na povelje "doktorja" (dr. Paveliča) v Francijo.

Kolikor se je moglo dosedaj dognati, so bile v atentat zapletene sledeče osebe: —

— Peter Kalemene, znan tudi po imenu Rudolf Suk, morilec Aleksandra in Barthoua.

Neka mlada lepota po imenu Marija Vjodroh. Ivan Rajič in Zvonimir Pospišil sta bila aretirana v Franciji. Prvi je znan tudi po imenu Vladislav Beneš in Josip Sever, drugi pa pod imenom Jaroslav Novak in Istvan Ingár.

Egon Kramer, znan pod imenom Egon Kvaternik, in neki Calny sta pobegnila.

Dr. Ante Pavelič velja za voditelja "Vstašev".

Gustav Perc je poveljeval emigrantskemu taborišču v Janki Puzsti na Madžarskem ter je vabil zarotnike v orožju.

Aretrana Rajič in Pospišil sta najprej odločno tajila vsako krivdo, po dolgotrajnem zasliševanju sta pa priznala, da sta bila člana "Vstašev".

Francoske oblasti so mnenja, da "doktor", o katerem govore aretiranci, ne more biti nihče drugi kot dr. Ante Pavelič.

Dr. Pavelič se mudi večinoma v Italiji, kjer načeljuje taboru hrvatskih emigrantov, ki se z vednostjo italijanske vlade vežbajo v orožju.

Borisa in Karola ne bo pri pogrebu

HAUPTMANN BO NAGLO IZROČEN

Ako izgubi borbo proti izročitvi bo takoj odpuščen v New Jersey. — Sam pravi, da bo oproščen.

Ako bo sodišče izreklo razsodbo proti pritožbi Bruna Richarda Hauptmanna, ga bodo truperji, ki so bili poslani iz New Jersey, tako odpeljali iz sodnijske dvorane v ječo Hunterdon okraja, kjer bo stavljen pred sodišče pod obdolžbo, da je odvedel in umoril Lindberghovega sina leta 1932.

Hauptmannov zagovornik J. M. Fawcett bo sicer mogel izročitev zavleči, da bi se pritožil pri prizivnem sodišču, kot je že obljubil, toda oblasti države New Jersey so mnenja, da se ne bo odločil za ta korak, kajti stroški bi bili preveliki. Javni obtožitelj Hunterdon okraja Anthony M. Hauck je rekel, da je vse pripravljeno, da se izvrši izročitev, katero sta podpisala guvernerja Moore in Lahman, kakorhitro dovolj sodišče v Bronxu.

Zagovornik Fawcett je rekel, da bo poklical sedem ali osem prič iz Hopeville, N. J. in okolice in ravno toliko iz Bronxu, da pričajo, da Hauptmann ni bil v bližini Lindberghove hiše 1. marca 1932, ko je bil Lindberghov otrok odveden.

Hauptmann sam pravi, da je prepričan, da bo oproščen obeh obdolžb, ki sta bili dvignjeni proti njemu, namreč obdolžbe odvedbe in iztirjevanja, ker je prepričan, da bodo priče dokazale, da usodnega dne ni bil v Hopeville in tudi ne na Raymond pokopališču v Bronxu v oni noči, ko je dr. Condon izročil odkupnino \$50.000.

Hauptmann pravi, da ne ve, kje je njegov prijatelj Izidor Fisch dobil odkupnino, katero mu je izročil pred svojim odhodom v Nemčijo v decembru lanskega leta in kjer je umrl letos v marcu.

Državni pravdnik Hauk v Trenton, N. J. pravi, da bo poklical samo sedem prič, ki bodo ovrgle Hauptmannovo trditev, da 1. marca 1932 ni bil v Hopeville.

VIHAR UNIČIL ŽIVINO

Sofija, Bolgarska, 14. oktobra. — V bližini vasi Ostra Moguila, blizu Stare Zagore v zapadnem delu Bolgarske je velikanski vihar s točo uničil okoli 1000 glav goveje živine, mnogo kokoši in divjačine. Narasla voda je odnesla živali in tudi most čez potok Suitlika.

BOGATI NEMCI NAJ PODPIRAJO SIROMAKE

Hitler bo javno osramotil vse, ki ne bodo pomagali revežem. — Nazijski voditelji pričakujejo zimo velikega pomanjkanja.

Berlin, Nemčija, 14. oktobra. — Narodno socialistična pomožna kampanja druge zime se je pričela in predsednik-kanceler Hitler je zapretil, da bo vsak Nемеc, ki se ne bo postavil v boj proti mrazu in lakoti, javno osramočen.

Hitler je jasno povedal, da pričakuje od bogatejših Nemcev mnogo večjo pomoč, kot pa običajne prispevke.

Uradna objava za pričetek pomožne kampanje priznava, da se nazijski voditelji zavestno dajo resnosti gospodarskega in družabnega položaja prihodnje zime, vsled tega je Hitler pozval narod, da pokaže svojo narodno solidarnost, ko narodno preti beda in stiska.

V letošnji zimi se mora po Hitlerjevi zahtevi nemški narod pokazati v bratovski ljubezni na znotraj in tujim državam pokazati narodno solidarnost.

— Na vas se obračam, nemški možje, žene in mladina, da se oprite tega zimskega pomožnega dela z duhom vneme, lojalnosti in požrtvovanja. — je zaklical Hitler z visokim glasom.

— Sklicujem se tudi na vaš narodni ponos, da učinkovito pokažete nemško edinstvo v uri zločinškega mednarodnega bojkota, ki skuša doseči gospodarski polom Nemčije. Naša lojalnost in naklonjenost do naših manj srečnih sohranljancev mora biti desetstokrat močnejša kot pa fanatično sovraštvo teh židovskih mednarodnih povzročiteljev bojkota.

— Že drugi naši sovražniki vladajo z a naš razpad vsled bede in trpljenja, toda pokazati jim moramo, da bodo nemška trdna volja in nemška srca zmogla še mnogo bolj očitno kot lansko leto.

Dalje je rekel Hitler, da se je lansko leto izkazalo, da so srednji sloji mnogo več prispevali za pomoč revežem, kot pa bogataši, da pa bodo v letošnji zimi bogatejši ljudje morali prispevati po svoji možnosti.

— Bogastvo nalaga dolžnost, — je rekel Hitler, — in dosedanje naziranje, da je razpolaganje z bogastvom zasebna stvar, bo narodno socialistična država izpremenila.

Advertise in
"Glas Naroda"

Proti aretirancem bo dvignjena obtožba v Marseilles in tudi proces se bo vršil pred francosko oblastjo.

ODVAJALEC NI PRIŠEL PO ODKUPNINO

Odkupnina se nahaja v Nashville. — Poslana je bila po pošti. — Stoll v velikih skrbih zaradi žene.

Louisville, Ky., 14. oktobra. Po zahtevi odvajalec je bila odkupnina v znesku \$50.000 za 26 let staro Mrs. Stoll poslana v Nashville, Ky., toda odvajalec se ni prišel po njo. Berry V. Stoll je v velikih skrbih, ne vedoče, ali je njegova žena še živa ali mrtva.

Dosedanja preiskava odvedbe je dognala, da Mrs. Stoll, ki izhaja iz najstarejše in najodličnejše družine v Kentucky, prvotno ni bila izbrana za žrtev, temveč njen mož Berry V. Stoll in da je šla prostovoljno z odvajalcem, ker je odvajalec zagrozil njenemu možu s smrtjo.

Brat Berryja Stolla, C. C. Stoll, ki je predsednik petrolejske trdnice, je bil dogovorjen s svojim bratom, da ga na dan odvedbe obišče na njegovem domu v Lime Kiln Lane, toda zaradi nepričakovane ovirove obljube ni mogel držati.

Ker je poteklo že pet dni po odvedbi in o Berryjevi ženi ni nikakega sledu, je vodja preiskave zvezni detektiv Harold Nathan ukazal preiskati vso okolico okoli Stollrove hiše. 47 mestnih in okrajnih policistov je takoj pričelo z iskanjem in Nathan pravi, da bodo preiskali vsa polja in gozdove okoli hiše in, če treba, tudi cel okraj.

Spočetka je Stoll ugovarjal, da bi se tako naglo pričelo z iskanjem, ker je še vedno uril, da se bo odvajalec zopet zlagal, toda pozneje se je predajal, ker je videl, da zaradi predolga molčanja z iskanjem ne kaže odlašati.

Stoll pa je zopet izjavil, da ne bo skušal zločinca izročiti roki pravice, samo da mu je njegova žena vrnjena. Stoll je zaradi nje še bolj v skrbeh, ker je bila žena ob času odvedbe zelo prehlajena in je imela vročico.

Stoll je v časopisih objavil naslednjo izjavo:

"Na noben način ne skušamo prijeti stranke, ki je odpeljalo mojo ženo. Ker pa od Alice nismo prejeli nikake vesti, se bojimo, da je bila kje puščena, zato smo privolili, da jo iščejo."

"Alice je bolna in v njenem sedanjem oslabelem stanju bi bil mogoče en dan predolg."

"Prosimo tedaj, da naj bo puščena na gorkem in varnem prostoru in da smo obveščeni, na kak način bi mogli priti do nje. Izpolnili smo vsako zahtevo."

Berry Stoll.

Naročite se na GLAS NARODA, največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

ŠVEČAN SPREJEM MLADEGA KRALJA PETRA V BEOGRADU

BEOGRAD, Jugoslavija, 13. oktobra. — Iz strahu pred atentatorji se kralj Boris in romun. kralj Karol ne bosta udeležila pogreba kralja Aleksandra. Če bi se podala v Beograd, bi tvegala svoje lastno življenje.

PODRAZENJE MESA

Washington, D. C., 12. okt. Poljedelski departament naznanja, da bodo cene mesa leta 1935 poskočile za 15 do 20 odstotkov.

Predno bo sedaj naraščajoča cena mesa dosegla svoj višek, bo svinjina poskočila na 44 centov in sorazmerno s tem tudi cene drugega mesa.

Temu je kriva letošnja suša. Vsled velikanke suše, kakoršne še ni bilo v Združenih državah, bo tako malo živine, kot je že ni bilo zadnjih 30 let. In ne samo, da bo prihodnje leto manj govedi, prašičev, ovac in kokoši, temveč živali bodo tudi bolj suhe. Zaradi pomanjkanja krme bo vsa živina dobivala mnogo manj živine, kot je običajno.

Poljedelski tajnik Wallace vsled tega opozarja farmerje, da štedijo pri prehranjevanju živine, ako jo hočejo vzdržati čez zimo.

RUSIJA KUPUJE HOLANDSKE SLANIKE

Amsterdam, Holandska, 14. oktobra. — Pri trdnici za ribe Scheveningen je sovjetska vlada naročila 25.000 ton slanikov. Prvih 8000 ton bo v kratkem odposlanih. Vsled tega naročila bo zaposlenih veliko število delavcev, ki so bili zelo prizadeti po depresiji, zlasti, ker je Nemčija, ki je bila dosedaj največja odjemalca slanikov, odpovedala svoja naročila.

MARCONI ZAGOVARJA STROJE

Napoli, Italija, 13. oktobra. Iznajditelj brezžičnega brzojava senator Guglielmo Marconi je kot predsednik italijanske zveze za napredek znanosti na 22. kongresu zveze rekel, da se človeštvo ne more odpovedati strojem, ne da bi šlo v civilizaciji nazaj.

VLAK UPORNIKOV BOMBARDIRAN

Madrid, Španija, 12. oktobra. — Vladni aeroplani so bombardirali vlak, s katerim so se vozili vojniki upornikov. Vlak je bil popolnoma razbit. Vlada poroča, da je bilo pri tem ubitih ali pa ranjenih 100 upornikov.

MME. LUPESCU SE JE POROČILA

Bukarešta, Romunska, 14. oktobra. — Magda Lupescu, čije prijateljstvo do kralja Karla je razburjalo evropsko javnost, se je poročila z najbolj

Romunsko bosta zastopala pri pogrebu romunski ministrijski predsednik in zunanji minister, Bolgarsko pa zunanji minister in vojni minister.

Pogreba se bo po najbrž osebno udeležil predsed. francoske republike Albert Lebrun. V Beograd ga bosta spremljala vojni minister Petain in zrakoplovni minister general Denain.

Beograd, Jugoslavija, 13. oktobra. — Ko se je pripeljal mladi kralj Peter v Beograd, je bilo zbranih na postaji več tisoč ljudi, ki so vso noč čakali, kdaj bo dospel dvorni vlak.

Ko je stopil kralj v spremstvu stare matere na peron, so ga začeli navdušeno pozdravljati.

Prvi mu je podal roko predsednik regent. sveta prince Pavle. Dvorni maršal ga je odvedel k častni straži ter mu rekel, naj ji da povelje. Peter je spregovoril s tihim glasom: — Pomozi Bog! — Straža je njegove besede glasno ponovila.

Nato je šel Peter v čakalnico, kjer so ga čakali župan, pravoslavni patriarh, katoliški nadškof, vrhovni rabinec ter načelnik mohamedanske cerkve v Jugoslaviji. Župan mu je podal po jugoslovanskem običaju kruha in soli.

Dasi bo Peter kronan, šele ko bo dosegel osemnajsto leto, velja že sedaj za kralja. Ker se ne bo več šolal v Angliji, bodo skrbeli za njegovo izobrazbo, francoski, angleški in jugoslovanski učitelji, ki bodo pa imeli zelo težavno stališče. Nihče ga ne bo smel posvariti ali kaznovati. Ustrahovati ga sme edinele njegov stric prince Pavel, toda le s posebnim dovoljenjem njegove matere.

Truplo kralja Aleksandra bo počivalo v bronasti krsti, ki jo je po naročilu napravila nekdanja dunajska tovarna ter je bila z letalom poslana v Beograd.

PODERŽAJEVA ŽENA BO IZGNANA

Dunaj, Avstrija, 14. oktobra. — Dunajska policija je naznanila, da avstrijska vlada sedaj razpravlja o tem, da bo Poderžajevo ženo izgnala iz Avstrije v Francijo.

Poderžajevo ženo, ki je Francozinja, in je bila prej Suzanne Ferrand, je bilo po večtedenskem zaporu izpuščena na svobodo. Poderžaj pa je še vedno pridržan v zaporu.

Šim prijateljem kralja Karola. Poročena je bila pred enim mesecem na Dunaju s kraljevim pribočnikom Urpareanu.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank B. Smith, President
L. Benedik, Trezor
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

In celo leto valja na Ameriko in:	Za New York za celo leto	\$2.00
Canada	Za pol leta	\$1.00
Europe	Za inosemstvo na celo leto	\$7.00
in pol leta	Za pol leta	\$3.50

Subscriptions Yearly \$3.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno delj in praznikov.
Dopis brez podpis in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi pošljejo bivaleška naznani, da hitreje najdemo naslovnika.
"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-3575

BODOČNOST JUGOSLAVIJE

Kakšna bo? Ugihati je mogoče, kaj gotovega pa ne more nihče reči.

Kriza, ki je nastala s smrtjo kralja Aleksandra, je vsaj navidez prestana. Aleksander je mrtev, njegov dvajsetletni sin Peter je bil proglašen za kralja.

To je znamenje, da krogi, ki so prevzeli državne vaje, upoštevajo kraljevo oporoko in jugoslovansko ustavo, kolikor se tiče prestolonasledstva.

V kraljevem imenu bodo vladali trije regenti — srbski princ Pavle in dva ugledna Hrvata. Ker je sedanja državno gospodarstvo precej trdno vpeljana, se zaenkrat ni bati oziroma nadati posebnih izprememb, seveda, če teh izprememb ne bodo povzročili notranje — oziroma zunanje-politični razvoji.

Mussolini se je zopet enkrat izkazal za dobrega diplomata.

Z nadlovesko silo je zatrl v sebi nevoljo, s katero so ga morale navdati proti-italijanska demonstracije v Ljubljani, Sarajevu in po drugih jugoslovanskih mestih.

In precej se je moral zatajiti, predno je dal povelje, naj italijanska mornarica izkaže zadnjo čast jugoslovanskemu kralju, ko je dospela jugoslovanska križarka z njegovim truplom v Jadransko morje.

Težko je storil vse to, toda pred svetom se je deloma opral in očistil.

Nihče mu ne more očitati, da je izbral zmedo v srednji državi ter skušal izvesti svoj resničen cilj in na njen — pograbit Dalmacijo ter zasesti Slovenijo do Save.

Počakaj bo pač ugodnejše prilike nego je sedanja.

Kakšno stališče bo zavzel regentski svet, se ne ve.

Najbrž bo skušal marsikaj predruščiti, toda v splošnem se bo držal Aleksandrovih smernic.

V soboto zvečer je javilo radio poročilo, da je bilo pomiloščenih več tisoč jugoslovanskih političnih kazencev in izgnancev. Najhušji politični zločinci skorogotovo niso bili pomiloščeni, in politični begunci oziroma izgnanci, kot naprimer Pavelić, Košutić, Perčec in drugi najbrž niso bili povabljeni nazaj v domovino.

Pa tudi če bi bili, bi ne šli, ker bi po vsej pravici slutili v navidezno prijaznem vabilu spretno nastavljen past.

Politični razvoji lahko prinesejo novi vladi vsak dan več ali manj težko preizkušnjo.

Ali bo kos vsem neštetim preizkušnjam, ki jo čakajo?

Zaenkrat ima v državi poglavito besedo princ Pavle, ki pa ni politik. Kakšni luči sta njegova dva svetovaleca nam ni znano.

Vemo samo to, da nima Jugoslavija izza Pašićeve smrti nobenega diplomata, ki bi mogel v težki in usodepolni uri obvladati položaj.

Jugoslavija nima niti enega politika, čijega politične zmoglosti bi se samo za pol inč dvigale nad povprečnostjo.

In baš to dejstvo utegne postati usodepolno zanj.

Toda obupati ni treba. Današnja doba je doba presenečenj.

Prav lahko se preko noči dvigne neznanec, ki si bo mahoma osvojil zaupanje pretežne večine jugoslovanskega naroda in bo zavladal s krepko roko — nekaterim v prid, drugim v jezo, škodo in žalost.

Tako so se pojavili Lenin, Mussolini, Kemal paša in Hitler.

Vse, kaže, da s Hitlerjem ni zaključena vrsta svojevrstnih mož, ki so nekakšen naraven produkt sedanjih časov ter neobičajnih gospodarskih in političnih razmer.

OGLAŠUJTE V "GLAS NARODA"

Iz Slovenije.

Nov grob.

V St. Rupertu na Dolenjskem je umrl ugleden posestnik in trgovec Franc Knez.

Dr. Tevži Hafner — mrtev.

V celovski bolnišnici je za vedno nehale biti sree koroskega mladega inteligenta, dr. Tevžija Hafnerja, edinega slovenskega odvetniškega koncipienta v Celovcu. Dr. Hafner bi moral letos položiti odvet. izpit. Koroski Slovenci so polagali na tega mladega moža velike nade. Saj bi bil on prvi slovenski odvetnik v Celovcu, ki bi zastavil vse sile za pravice brezpravne slovenske koroske raje. Toda namesto k izpitu, je moral v bolnišnico posteljati, s katere ni več vstal.

"Kupite granate!"

Dogodek, ki je menda edinstven se je odigral 26. septembra v Mariboru. V smeri od Tezna nekje sta prikoracala v mesto dva mlada fantina ter težko vlekla k trgovcu za seboj ročni voziček. Z vozičkom sta najprej zavila k trgovcu v starim železom Slugi na Tržaški cesti. "Gospod, kupite granate!" sta mu ponudila svojo robo, naloženo na voziček. Strmečemu trgovcu sta pokazala z vrečo pokrita dva 15 cm topovska izstrelka že vsa zarjavela. Povedala sta, da sta našla granati že pred dobrim mesecem v blatu Betnavskega ribnika. Granati sta doma očistila ter jo z žleba ostrgala, nakar sta jih imela skriti v šupi poleg hiše v Delavski ulici. Najditelja sta 12 letni Rudolf Rues in 12 letni Ivan Krašovec. Sedaj sta si domislila, da bi granate lahko prodala trgovcu s staro železino, pa sta jih naložila na voziček. Ker Sluga ne kupuje granat, sta odšla naprej ponujat Guštinčiču v Tattenbachovi ulici. Ta je takoj spoznal silno nevarnost ter je pregovoril fanta, da sta zapeljala granate na dvorišče gasilskega doma na Koroski cesti, kjer sta oba izstrelka oprezno položili na tla in obvestili vojaško oblast o čudni najdbi. 27. septembra je prispela vojaška strokovna komisija, ki je obe granati prevzela. Strokovnjaki so ugotovili, da je en izstrelke mina, drugi pa prava granata za dalekometni 15 cm top. Obe sta bili izstreljeni, pa nista eksplozirali. Kdo ve, kako sta potem zašli na dno Betnavskega ribnika, kjer sta počivali zariti v blato, dokler ju ni odkrila otroška radovednost. Vojaška komisija je obe granati položila oprezno na voz, kjer so ju skrbno zavili v seno ter potem v koraku peljali na strelišče v Radvanju. Zanimivo je bilo opazovati to opreznost strokovnjakov ter brezskrbnost omehe fantinov, ki sta vozila granate na navadnem vozičku preko raztrganega kamenitega

ga tlaka brez vsake skrbi. Vojaški so na strelišču oba izstrelka položili v globoko jamo dali med nju ekrazitno patro-no ter zažgali vžigalno vrvi-co. Eksplozija ekrazitne patrone je povzročila vnetje granatnega naboja. S silnim pokom sta oba izstrelka eksplozirala, zemljo je vrglo visoko pod nebo in na tleh je nastal na mestu eksplozije pravi granatni lijak.

S to najdbo pa se je tudi pokazalo, da imajo govorice o skrivnostih Betnavskega ribnika stvarno podlago. Obe granati sta tičali globoko v blatu in gotovo krije blatno dno razsežnega ribnika še druge predmete, o katerih krozi med ljudstvom najrazličnejše govorice.

Iz Jugoslavije.

100 let stara Splitčanka umrla. V Splitu je umrla Lucija Rosić, ki bi bila stara 26. oktobra 100 let. Doma je bila iz Muča in v Splitu je živela polnih 90 let.

Strašna smrt vinjenega kmeta pod vlakom.

Pri Kostajnici se je pripetila težka nesreča. 28 letni kmet Karel Oreškovič iz Stublje se ga je malo nalezal in odšel je na bližnjo železniško postajo Majur, kjer je hotel počakati brata, da bi mu potožil kako ga je mati ozmerjala, ker je bil pijan. Bil je pa zopet, kot rečeno, okajen, in tako ni dovolj pazil na vlak. Kolovratil je ob progi, naenkrat ga je pa prijel vagon osebnega vlaka in ga vlekel daleč za seboj. Šele na postaji so vsega okrvavljenega pobrali. — Nesrečnež je kmalu izdihnil.

Sterilizacija ljubosumnosti.

V Žetniku pri Subotici je Viktorija Koreš na originalen način sterilizirala svojega ljubčka Štefana Gnjarija. Pred dvema letoma se je Gnjari seznanil z Viktorijo in med njima se je razvilo ljubavno razmerje. Zadnje čase je pa začel fant dekle zanemarjati, čeprav ga je Viktorija še vedno ljubila. Zvečer je prišel k nji in ljubosumno dekle ga je z britvijo kastriralo. Nesrečneža so prepeljali v bolnico, da mu je zdravnik ustavil kri. Ljubosumno Viktorijo so aretirali.

Inkasant zagrebškega "Merkurja" poneveril 68.000 Din.

Zadnje dni so se širile vesti o milijonskih poneverbah v zagrebškem "Merkurju". Gre pa samo za 68.000 Din, ki jih je poneveril "Merkurjev" inkasant. Društvena blagajna ne trpi s tem nobene škode. Več uradnikov je prišlo v disciplinarno preiskavo.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vselej našo dolgoletno skušnjo Vam namoremo dati najboljša pojenja in tudi vse potrebne preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se skupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodi to potovanje dovolj ena, potne liste, vizaje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, sa najmanjša stroška.

Nedržavljan naj ne odlašajo da zadnjega trenutka, ker smo se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pokliče, trvaj takoj sa brezplačno navodila in sanadulja-ma Vam, da hote poceni in udobno potovan.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

ROMAN
"PROKLETSTVO LJUBEZNI"
je tako lep in pretresljiv, da ga boste čitali z največjim zanimanjem.

\$1.50
(2 KNJIGI)
V zalogi ga ima
KNJIGARNA GLAS NARODA
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Obisk uglednega kitajskega novinarja.

V Rumo je prispel kitajski novinar Li-Fang-Feng, dopisnik nekega šanghajskega lista. Doslej je po naročilu svojega lista potoval po Franciji, Švici in Avstriji, sedaj pa je dobil nalog, naj oskrbi serijo poročil iz balkanskih držav. V Rumi bo ugleden gost v nemškem jeziku predaval o razmerah na Kitajskem.

ZAKAJ JE MOLČALA

Lloyd Georgova hči lady Carey Evansova rada pripoveduje zanimivo prigodo o svojem očetu, ko je bil slavni državnik še odvetnik. Nekega dne se je peljal domov v svoji kočiji in srečal je waleško deklico, ki je trudna komaj še hodila po cesti. Povabil jo je v kočijo in deklica se je povabila rada odzvala. Molče je priselila k njemu in Lloyd George v pot ni spravil iz nje niti besedice, čeprav si je na vse načine prizadeval pripraviti jo do tega, da bi spregovorila. Čez nekaj dni je pa srečala Lloydja Georga slučajno mati dotične deklice in povedala mu

PAIN-EXPELLER
Zoper vse bolečine mišic
zahtevajte svetovnoslavni ANCHOR
PAIN-EXPELLER
Pain-Expeller vedno prežene bolečine
KILLS PAIN

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO	V ITALIJO
Za \$ 2.99 Din. 100	Za \$ 9.25 Lir 100
\$ 5.35 Din. 200	\$13.25 Lir 200
\$ 7.50 Din. 300	\$44.00 Lir 500
\$12.25 Din. 500	\$86.20 Lir 1000
\$24.25 Din. 1000	\$176 Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali lirah dovolj nježno še bolje pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIM DOLARJEM

Za izplačilo \$ 5. — morate poslati	\$ 5.75
\$10. — " " "	\$10.95
\$15. — " " "	\$16. —
\$20. — " " "	\$21. —
\$30. — " " "	\$41.25
\$50. — " " "	\$61.50

Prejemnik dob v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1. —

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Peter Zgaga

je, zakaj je njena hči tako trdovratno molčala, ko se je peljala z njim. Se spominjate, gospod doktor, kako ste oni dan povabili v kočijo mojo hčerko? Doma je planila v sobo in dejala: Manica, danes me je povabil v kočijo Lloyd George in ne prestopam je hotel govoriti z menoj. Jaz mu pa nisem hotela odgovorjati, ker pravi papa, da računa Lloyd George za vsak pogovor 2 šilinga, jaz pa nisem imela pri sebi niti beliča.

Dopisi.

St. Michael, Pa.

Da ne bodo mislili drugod, da smo tukaj že vsi pomrli, sem se namenila jaz napisati par vrstic. Obenem vam tudi pošiljam tri dolarje za naročnino Glas Naroda, ker je jako priljubljen list. Človek bere novice iz Jugoslavije, lepe romane in tudi Petrova kolona ga dobro biksa. Ne vem, kje take pobira. O, Peter Zgaga, ti si pa iz vraga.

Z delom gre tudi tukaj kakor drugod. Dela se včasih štiri največ pa po tri dni na teden. Zdaj pa pozdravim vse čitatelje in čitateljice, tebi Glas Naroda pa želim, mnogo naročnikov.

Frances Oshaben.

San Francisco, Cal.

Tukaj je nenadoma premilno rojak Joseph Pangerc, star 52 let, doma iz Sent Vida pri Zatični na Dolenjskem. Pokojnik je bil samec ter zapuščal brata nekje v Clevelandu, O., in 3 sestre v stari domovini. Nahajal se je 14 dni v bolnišnici Mary's Help, nakar je podlegel rudarski jetiki.

Pozdrav!

Poročevalec.

Gledališča—Glasba—Kino

OPERA V HIPPODROME.

V newyorškem Hippodromu je začela Max Rabinoff Cosmopolitan Opera Association predstavljati klasične opere. S tem je omogočen velik glasbeni užitek onim, ki nimajo sredstev, da bi šli v Metropolitan Opera House in v druga draga gledališča.

17. oktobra bodo dajali "Samsona in Dalila" s Sigrid Onegin in Renatom Zanellijem v naslovnih vlogah. To bo prvi nastop Mr. Zanellija v New Yorku.

V petek zvečer bo na vrsti Moussorgskega "Kovanšina". V uvodni vlogi bo nastopil Max Panteleiff.

V soboto bodo peli "Cavaleria Rusticana" in "Il Pagliacci", dočim bo v nedeljo na vrsti "Tosca". V nji bodo nastopili: Anne Roselle, Armand Tokatyan in Carlo Morelli.

To se je zgodilo v nekem malem slovenskem trgu, kjer so blagoslovili novo brizgalno.

Pijače je bilo dovolj, in kjer je pijača, morajo biti tudi govori na dnevnem redu.

Tega smo se Slovenci v zadnjem času naučili menda od bratov Hrvatov.

Najprej je govoril župnik ter takoj po blagoslovu ošel. Nato so se vršile deklamacije. Pevski zbor je zapel par pesmi in slednjič je došel društvenega načelnika natoga, da spregovori par besed novi brizgalni na čast.

Dolgo je kvasil in kvasil. Njegov govor v splošnem ni imel nobene veljave, dobro ga je pa zaključil in sicer z besedami:

... in ta naša brizgalna naj bo takšna kot so stare device v našem slavnem trgu; vedno pripravljene in nikdar poklicane...

... Gospod ravnatelj... gospod ravnatelj. Tiger napada vašo gospo soprogo! — so sporočili ravnatelju cirkusa.

— Za boga! Kaj naj naredim? Kje bom sedaj dobil drugega tigra?

Na odru se je drl kandidat in poveljeval svoje zasluge:

— Mene izvolite, kajti jaz sem se boril proti sovražnikom domovine. Dve dolgi leti sem bil na bojišču. Trpel sem mraz in pomanjkanje, in ko sem stopal po zamrzlih cestah, so pušale moje noge krvave sledove za seboj.

Ko je končal, je stopil pred govorniški oder star volivec in vprašal kandidata:

— Praviš, da si se boril s sovražniki domovine?

— Da, s sovražniki domovine sem se boril.

— Praviš, da si bil dve leti na bojišču.

— Da, dve leti, sedem mesecev in dvajset dni sem bil bojišču. Strašno pomanjkanje sem trpel.

— Praviš, da so ti noge krvavele, ko si stopal po zamrzlih cestah?

— Da, tako je bilo — je odvrnil kandidat.

— No — je dejal stari volivec — če je res tako kot praviš, si pa dosti storil za domovino. Pojdi domov in počivaj. Jaz bom volil tvojega nasprotnika, ki ni dosedaj še ničesar storil, niti za nas, niti za domovino.

Nekega starega modrijana so vprašali, zakaj se ni oženil. Modrijan je rekel:

— Oženil se nisem zategadelj, ker do danes še nisem srečal moža, ki bi si želel, biti njegov oče.

Porotniki so se posvetovali.

Pri ameriški poroti je tako, da se morajo vsi porotniki sporazumeti. Če je enajst porotnikov prepričanih, da je obtoženeec nedolžen, dočim dvanaajsti porotnik zatrjuje, da je kriv, ne pride porota nikamor.

Tako je bilo tudi v tem slučaju.

Enajst porotnikov je bilo prepričanih, da je obtoženeec nedolžen, dvanaajsti je pa trdil in se zaklinjal, da ni.

Od poldne do večera je trajala ta mučna debata. Enajst jih ni in ni moglo prepričati dvanaajstega.

Ob šestih zvečer stopi v posvetovalnico sluga in vpraša porotnike, če bodo večerjali in kaj žele za večerje.

— Da, — odvrne načelnik porote. — Prinesite nam enajst steakov in kup sena.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ELIN-PELIN:

RAČENICA

Dabak je stopil dol in se ustavil, da bi pogledal ples. Plesala je Kristina, ki se je pa nenadoma odtrgala iz kola, stekla z levico ob boku, v desnici pa vihrala z ruto, se ustavila pred gajdarjem in mu ukazala:

"Računica!..."
Gajdar jo je v trenutku zastavil. Kristina je sklonila ozaljšano glavičico, vzdrlhela s celim telesom, mahala visoko z ruto, prestopila nalahno enkrat naprej, enkrat nazaj, lahko poskočila in zaplesala, kot bi se zila z nedojemljivim drhtenjem čudnih zvokov.

Ljudje so se nagrmadili gledat.

Gajdar je igral čudovito. Izpod prstov so se mu sproščali nepopisno veseli in brezskrbni zvoki, ki so se zdaj povzpeli v višavo, nato se zopet pogrezli, končno tako razigrano in besno drhteli, da je človeku šele obleka na hrbtu poskakovala in je srce udarjalo, pripravljeno poleteti kot odrigan list z vrtnicem tega omamnega igranja.

In nekaj slavni plesalec Dabak ni mogel strpeti. Sapa mu je zastala, srce mu je bilo kot bi hotel raztrgati prsa, ki so mu zavalovila, kot bi ga dušilo. Prebledel je in omamljen skočil pred Kristino ter molče, bel kot stena, zaplesal.

Krik navdušenja je planil iz stotero grl. na stotine oči je zasledovalo oba plesalca, ne da bi trenile. Djado Korčan je stopil raz strehe mlina, da bi ju opazoval od blizu in od zadovoljnosti so mu žarele oči. Zdelo se je, da se Dabak ne dotika tal. S sklonjeno glavo, ne da bi pogledal naokrog, se je nesel kot vihar in drobil z nogami, da ga ni bilo moči posneti. Toda kmalu je nehal, kot bi se spomnil nečesa posebnega.

Kristina je stopila predenj: "Premagala te bom!"
"Ho, ho, boš se čakala!" se je oglasil nekdo izmed gledalcev.

"Morda!" je pripomnil Dabak, ki je bil nverjen, da ni moge.

"Premagala te bom!" je udarila z nogo Kristina. Bila je priznana plesalka in je upravičeno zaupala sebi, ni pa vedela, kaj zmore Dabak.

"Premagala te bom," je ponovila ponosno in izzivajoče.

"Ne boš me!" je dejal Dabak in jo pomilovalno pogledal.

"Ho, ho, da te bom?"

"Seveda ne!"

"Res? Dobro! Staviva! Ho, češ?"

Dabak se je smejal.

"Ali hočeš, da staviva?"

"Dobro! Staviva!" je odlo-

čil Dabak, potegnil iz denarnice rdeč svilen trak z zlatniki in dostavil:

"Ako me premagaš, naj bodo tvoji."

"Boš-li mož beseda?" je kriknila razvneto in resno Kristina.

"To-le je porok — bom!... Kaj staviš ti?"

"No zljaj!" je zavpil nekdo iz gruč. Udarili so v smeh.

Djado Korčan je zažarel od radosti.

"Glejmo, kaj bo!" je dejal in pobaral Dabaka:

"Dabak, zmešala te bo moja vaukinja!"

"Torej? Kaj staviš ti?" je ponovil Dabak.

Vsi so pričakovali, da bo zvihtala Kristina odrekla, češ, da se šali, toda ona je stala ponosno in vzravnan. V očeh ji je bilo brati resnost in pogum. Nenadoma ji je obraz prebledel, nato pa jo je oblila rdečica. Sramežljivo je povesila glavo in grizla ustnice. Nato je pogledala iz oči v oči Dabaka, ki je pazljivo sledil njenemu nemiru, in odločno rekla:

"Ako me premagaš, bom tvoja!"

Dabakov goreči pogled je prestregel njenega.

"Dobro!" se je nasmehnil, ali boš držala besedo?"

"Ubij me, če jo prekršim," je odvrnila Kristina.

"GLAS NARODA"

zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

Oči so jima zašarele. Množica je bušila v vesel in glasen smeh. Obličje djada Korčana je žarelo. Kako rad bi ta trenutek pobožal navihano vnučkinjo. Gajda je zapiskala. Množica je zadržala sapo. Plesalca sta si stala nasproti in istočasno pričela.

Dabak je pogumno stopil proti Kristini, ona pa je lahko stekla po prstih mimo njega. Oba sta se spogledala od nog do glave, kot bi si hotela dopovedati o premoči enega nad drugim in zaplesala sta si nasproti. Kristina je mahala z ruto, zavila labodji vrat in se čudovito unesla v viharju vesele igre. Lica so ji gorela, v ommami je napol zaprla rožmarinove trepalnice, zavalovile so ji prsi.

Dabak se je bil tudi popolnoma unesel. Z malomarno zadaj prekrizanimi rokami, je poskakoval kakor jelen, postal s čudnimi gibi pred nasprotnico in drobil, kot bi se ne premaknil z mesta. Nato pa je stresal glavo, da bi odstranil snov, ki mu je obilval obraz, pripravljal se, kot bi odskočil nazaj.

Kristina, ki je zalezovala vsako njegovo stopinjo, se je nalahno in po prstih zaganjala proti njemu, toda on se je spuščal proti njej, da se je nehote nahajala tako blizu njega, da je čutila njegov dih in vročino, ki je prihajala iz razžarjenega moškega obličja. Nato pa se je polagoma oddaljeval in jo, ne da bi čutila, zvaljal za seboj, kot bi se šalil. Premoč, moško premoč je bilo zaznati v vsakem njegovim gibu in je Kristina nehote pri-

(Nadaljevanje na 4. strani.)

VODA IZ 387,000 LITROV VINA

Pred sodnikom v avstrijskem Kromerizu se je moral zagovarjati kletar Jožef Steurer zaradi čudnega primera goljufije.

Steurer je bil v službi pri vinskem trgovcu Pavlu Brandlu, ki je zašel v velike dolgovne in so mu končno zarubili vso njegovo zalogo vina, to je 387,000 l. Brandl si je v teh razmerah skušal pomagati na nenavaden način. Zapovedal je Steurerju, naj vse sode izprazni ter jih napolni z vodo. Da bi pa ne prišli takoj na sled goljufiji, mu je naročil, naj pod odprtine v sodu, skozi katere se z natega dviga vino, pritrdi 8 literske steklenice s širokim vratom. Te steklenice naj napolni z vinom, tako da bi v resnici priteklo ven, če bi stopila natega v akcijo. Ves ostali sod pa bi bil napolnjen z vodo. Steurer je tako storil, zarubljeno vina razen tiste manjše količine, ki jo je potreboval za svojo genialno goljufijo, je Brandl prodal. Njegov položaj pa se s tem ni izboljšal in mož se je potem ustrelil. Kmalu nato so prišli manipulaciji na sled in so Steurerja prijeli.

Pred sodnikom je dejal, da se čuti krivega, a da se je bal izgubiti službo, če bi ne storil vsega tako, kakor mu je zapovedal gospodar. Obsodili so ga samo na tri tedne strogega zapore.

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

-216-

Vitez je prijel Henriko za roko; pripog-nil se je in poljubil Henriko na čelo.

— Tako, tako, to je lepo... Temu smo rekli v času moje mladosti zaročni poljub! — je vzkliknil Picard in se prisiljeno zasmeljal. — Zdad pa lahko gremo.

Dobrodušni mož je stopil ves ginjen k vratom. Toda vitez mu je namignil, naj se ustavi.

Henrika je bila namreč nekaj zašepetala vitezu. Stopila je k Picardu in zroč nanj nežno je dejala.

— Tudi vam ohranim v svojem srečnem hvalen spomin; spoznali ste že prvi dan, da nisem kriva... Tudi vi ste me ščitili, tudi vi ste me tolažili, ko sem bila vsa obupana; izpostavljali ste se nevarnosti zame, ker ste me hoteli rešiti... Bila bi najnehlajnejše bitje, če bi vam vprčo svojega dobrega zaščitnika in vprčo viteza ne izjavila, da sem vam hvaležno iz dna duše in da ne bom nikoli pozabila, kaj ste storili zame...

Picard se ni mogel premagati. Hotel je poklekni pred Henriko, ki mu je pa podala obe roki, da bi ga dvignila. In ni umaknila roke, ko ji jo je sluga poljubil.

Oh pogledu na ta prizor so bili vsi gineni.

Zdravnik je odprl vrata vitezu, ki se je še enkrat ozrl na Henriko. Picard je odšel zadnji.

VII.

Doktor Hebert ni zadrževal gorja svoje varovanke, ki ga je vprčo viteza tako težko skrivala.

Ko se je zopet vrnil k Henriki, ta ni več zadrževala solz. Dvignila je solzne oči in hvaležno pogledala svojega dobrotnika.

— Kako globoko sem vam hvaležna! gospod, — je dejala in sklenila roke. — Kako naj se vam oddolžim za vse, kar ste storili zame?

— Pomagajte mi dovršiti započeto delo, poslušajte tudi v bodoče moje nasvete, ker je moja čina želja, da bi bili srečni.

— O, vem to in vse življenje bom hvaležna Previčnosti, da je dopustila, da se je usmilila mene, naju, — je dejala živo.

— Prosite jo, drago dete, naj nam ostane naklonjena do konca.

— Izlečiti hočete Luizo, kaj ne? O... izlečili jo boste... Kaj ji niste tega obljubili?

— Da, dete moje, — je odgovoril zdravnik nežno, — obljubil sem to, ker je šlo za mir tiste, ki tudi preživi nekaj mesecev v skrbeh in strahu.

— Gospe grofice?

— Da, grofice de Linieres, ki se zanima za ubogo Luizo, kot da je njena lastna hči in ki ji posveča vso ljubezen, vso materinsko skrb.

— In vem, da se mora moja Luiza, moja ljubljena sestra samo vam zahvaliti za vso to srečo... Ah, dovolite mi, da se vam na kolenih zahvalim, kakor bi storila ona sama, če bi bila tu in če bi mogla slišati vaše tople besede.

Zdravnik jo je pa prestregel, da ni pokleknila; odvedel jo je nežno k divanu in jo posadil kraj sebe.

— Baš sem vas hotel pustiti samo, da bi lahko nemoteno plakali... O, nikar ne skrivajte tega pred menoj; ne odvracajte od mene svojih solznih oči... Mar ne vem, kaj se godi v vašem srečju? Ali mislite, da mi boste mogli svoja čustva zatajiti?... Da, hotel sem vas pustiti samo z vso vašo bridkostjo. Toda zdaj, ko ste si že nekoliko olajšali srce, mi obljubite, Henrika, da se oborožite z odločnostjo.

— Ker ste čitali v mojem srečju, gospod, veste dobro, da sem pripravljena na vse in da sprejemam svojo usodo.

Vzdihnila je in pripomnila z drhtečim glasom:

— Ker ste mi povedali, kako živo se zannam za ubogo Luizo tudi gospa grofica, vidim, da bova zdaj dve, ki jo bova ljubili.

— A jaz? — je odgovoril zdravnik, — kaj mene ne računate? Jaz torej nimam pravice ljubiti jo?

Henrika je molčala, le na obrazu se ji je poznalo, da je globoko ginjena.

Zdravnik je pa nadaljeval:

— Zelo je trpela, uboga Luiza in ni njena največja nesreča v tem, da je slepa; nekaj drugega sem opazil pri nji.

— Kaj pa? Po nji menda ne grozi še druga bolezen? Da bi ji pretila nevarnost, ki bi jaz ne vedel za njo? Za božjo voljo, gospod, nikar me ne puščajte v tej negotovosti! Povejte mi resnico, pa naj bo kakršnakoli...

— Nisem vas hotel zastrašiti... Ne, naši mladi prijatelji ne preči bolezen, ki bi mogla zahtevati mojo zdravniško nego.

— Ali ni govorila Luiza o svojem bivanju pri neki Froehardki? — je vprašal.

— Ah, gospod, — je odgovorila Henrika z naraščajočim razburjenjem, — ko sva se zopet našli in prišli po vaši zasluge na varno, kaj sva mogli pripovedovati? Ne ta ne druga ni hotela s svojim pripovedovanjem žalostiti svoje sestre, ki je bila toliko pretrpela po ločitvi! Luiza mi je pravila najprej o strašnih mukah, ki jih je morala prestati. Ko sem se pa po ovinkah neprestano dotikala istega predmeta, mi je drago dete zamašilo usta z besedami:

— Čemu govorite o tem, česar ni več?

Zdravnik je pa nadaljeval še vedno z očetovskim glasom:

— Ali se ni strinjate z menoj, da je Luiza kljub vsemu ohranila živ spomin na nepričakovano pomoč v osebi ubovega pohabljenca, ki je bil prav tako žrtev kakor ona?

— Mislite Petra?

— Govorila je z vami o njem. Vedel sem dobro, da ga še ni pozabila.

— Govorila je o njem pogosto, skoraj vsak dan.

— Z živim zanimanjem, je-li?

— Z izrazom globoke hvalečnosti do tega nesrečnega, ki je prenašal zaradi nje strahno muko.

— Ali se vam ne zdi, da je hotela Luiza doprinesti ubogemu Petru dokaz svoje hvalečnosti?

— Seveda... Toda kako?... Kaj bi moglo storiti nerečno dekle?

In Henrika je nadaljevala, zroč zdravniku v oči:

— Edino upanje, ki se ga je mogla okleniti, je bilo to, da vzbudi vaše zanimanje za tega nesrečnega fanta.

Zdravnik se je nasmehnil, da bi Henrika ne opazila, kako so ga njene besede ganile.

— Mislite, da se je hotela naša uboga prijateljica obrniti name? — je vprašal.

Henrika je bila prvi hip v zadregi. Naenkrat je pa odgovorila živo:

— Na koga naj bi pa mislila, če ne na najinega dobrotnika, ko se je bilo treba zavzeti za nesrečnega?

Zdravnik je dobro vedel, kako hvaležna je bila Luiza brusacu, vendar je pa rad poslušal iz Henrikinih ust zaupne podatke, ki jih je mogla dobiti leta od svoje prijateljice.

— Da, — je dejal s pondarkom, ki je njega namen Henriki ušel, — da, mislim, da bi bila prva skrb naše drage Luize, če bi ji vrnil vid, vrniti se v zapuščen kraj ob Bievri in vprašati tam po ubogem brusacu. Henrika ga je presenečeno pogledala.

(Dalje prihodnjic.)

PRIŠTEDNJA V NJENI CENI ZA ELEKTRIKO

MRS. COLBY NI VEDELA O TEM...

DOKLER NI KUPILA ELEKTRIČNEGA REFRIGERATORJA

Vedela je da bo prihranila pri hrani—stvari bodo ostale sveže, niti malenkost se ne bo izpridila; vsi ostanki bodo uporabljeni. Računala je, da bo približno 7c na dan obratovalo njen refrigerator—in to je bila seveda prištednja.

NI PA SPOZNALA, DA JI JE POVEČANA UPORABA ELEKTRIKE ZASLUŽILA NIŽJO CENO ZA NADALJNE KILOWATNE URE

Naprimera—prej se je posluževala elektrike samo za razsvetljavo. Na mesec je porabila približno 10 kilowatnih ur elektrike. Njen račun za elektriko je znašal približno \$1.00. Sedaj porabi na mesec 54 kilowatnih ur, za kar plača samo \$3.25. Z drugimi besedami, za \$3.25 dobi več kot 5-krat toliko elektrike kot je je dobila prej za \$1.00! Električna je poceni. In v povprečnem gospodinjstvu, čimveč je uporabite, tem manj vas stane edinica.

THE NEW YORK EDISON COMPANY • THE UNITED ELECTRIC LIGHT AND POWER COMPANY
BROOKLYN EDISON COMPANY, INC. • NEW YORK AND QUEENS ELECTRIC LIGHT AND POWER COMPANY

BREZPLAČNA ILUSTRIRANA KNJIŽICA:
"Dela, ki jih napravi penny za vas". Kako štedite, če uporabljate elektriko. Kako citati vašo mero za elektriko. Koristni nasveti za dom. Naročite jo z dopisnico od: Room 402, 4 Irving Place, New York

1c PENNY
CAN DO THE WORK

ELEKTRIKA... NAJVEČJA VREDNOST ZA VAS CENT

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

IZGNANCI

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

57

34. poglavje.

Kati je nestrpno čakala Daniela in ko slednjič pride, ji gre polna nemira naproti. Daniela ji pade okoli vratu.

— Draga Kati, ne bodi huda, da sem tako dolgo izostala, — neverjetno mnogo se je zgodilo. Toda najprej sprejmi tisoč poljubov od Bozota. Vse drugo ti moram po vrsti povedati. Čudila se boš! V življenju so tudi resnični romani! Dovolj, da se najprej odložiš.

Daniela in Kati gresta v družabno sobo, kjer je gospa Herderjeva udobno sedela na koncu divana in brala.

Z nasmehom se obrne k obema, ko vstopita.
— Ali ste zopet prišli, gospodična Daniela? Pozno boste morali jesti in spati.

Daniela ji smeje priklina.
— To bom že z veliko slastjo opravila, milostljiva gospa — mislim, da razburjenje napravi človeka lačnega.

— Ali ste tako razburjeni?
— Da, milostljiva gospa — doživela sem cel roman — in to vam bom povedala. Prosim, odložite knjigo, kajti nikakor ni tako zanimiva kot moja povest.

Daniela je prinesla spominsko skrinjico s seboj in je zavitek postavila na mizo. Služabnik prinese za Daniela večerjo. Nato ja pripoveduje Daniela v prisotnosti gospe Herderjeve:

— Draga Kati, ko bom jedla, te prosim, da razviješ zavitek in povej tvoji materi, kaj sem ti, predno sem odšla, povedala o tej spominski skrinjici. Toda prosim, milostljiva gospa, prej mi morate obljubiti, da o vsem tem, kar boste sedaj slišali, strogo molčite, — tudi proti vašemu gospodu soprogu — in še posebno proti njemu.

Gospa smeje priklina.
— Najbrže bo kaj v zvezi z Božičem.

— Na, mati. Toda Daniela obljubi, kar zahteva.

— Dobro, bom molčala.

Ko Daniela je, Kati razvije zavitek.

— To je vendar spominska skrinjica markija.

— Da, mati — ali pa pravzaprav ne. Čudila se boš.

Daniela je nekoliko jedla, nato pa se naglo dvigne.

— Ne — ne morem jesti, sem preveč vznemirjena, da ne vem, kje naj najprej pričem. Poglejte to spominsko skrinjico, milostljiva gospa — da je to, tega markij še niti ne ve, navzile temu, da trdi, da je to spominček njegove družine. To je goljufija. Tukaj pogledajte, milostljiva gospa — kaj je v tej skrinjici? Tukaj v tej mali skatlici je kos svetega križa in — podoba mladega, ruskega častnika.

Gospa Herderjeva si natakne naočnike in si ogleduje podobo.

— Ruski častnik? Zares! In — počakajte — komu je podoben — o, že vem, gospodu Kolniku.

Daniela globoko vzdihne.

— Ni mu samo podoben, temveč je on sam — to je slika iz njegove mladosti.

— Daniela! — zakliče Kati presenečena in pade Daniela okoli vratu.

— O, draga Kati, — pravi Daniela, — Štefan Kolniko, s katerim sem se zaročila, je v resnici knez Dimitrij Smolenski, sin moje prejšnje gospodinje, gospe Lentikoffove, ki je, kot sem že davno vedela, kneginja Smolenska. In Dimitrij je njen sin, katerega smatra za mrtvega in ki je bil čudežno rešen.

Iu v veliki ginenosti Daniela zopet privro solze iz oči. Solze si naglo obriše, povzije nekoliko čaja in slednjič pove materi in hčeri natančno vse, kar je bilo v zvezi s spominsko skrinjico.

Z velikim zanimanjem jo poslušata in ko Daniela konča, pravi gospa Herderjeva:

— To je velik roman. In dozdeva se mi, da bo moj mož z markijem doživel veliko neprijetno razočaranje. Ako te skrinjice tedaj ni sam ukradel v Nici, je prišel do nje nepoštenim potom. Da je sleparil s to stvarjo, je sedaj jasno.

Vse tri se še doilgo razgovarjajo o tem nenavadnem doživljaju, zatem pa pravi Kati:

— Sedaj pa, predno grem spat, ne bomo več mislile na neprijetne stvari, drugače, mati, zopet ne boš spala. Rajše misli na lepše stvari.

In mati jo ljubeznivo pogleda.

— Na kaj pa naj potem mislim, Kati?

Kati zardi in pravi smeje:

— Dobro — na pr. na to, da boš k svoji hčeri v kratkem dobila sina, ki te bo ljubil in spoštoval, kakor to dela tvoja hči.

Stara gospa vzdihne.

— Moj ljubi Bog — ko bi saj že bilo tako daleč! Najprej se mora tvoj oče izpametovati. Ne bo prav lahko dobiti njegovo dovoljenje za tvojo zvezo. Saj veš, da te hoče postaviti zelo visoko.

Kati ploskne z rokami.

— Mati, prvič bom doktorjeva žena. Razun tega bo Daniela kneginja Smolenska in jaz bom svakinja kneza in kneginje. Živijo! Moj ženin ima lepo bodočnost. Samo počakaj, mati, kadar bomo markija pri očetu začrnila, bo že izprevidel, da je moj Bozo mnogo boljši kot markij. Že nočoj mu je bilo zelo neprijetno, ko sem rekla, da se bom v Italiji dolgočasila in bom hrepenela po domu. Samo pazi — oče bo postal popolnoma mrameten in bo vsled sramote, ki jo je doživel s svojim markijem, prav rad dal svoj blagoslov.

Daniela in Kati se veselo zasmejeta in tudi gospa Herder se nasmeje in pravi:

— Seveda bo pri očetu mnogo pomagalo, ker boš knezova svakinja. Toda zelo me veseli, da sem kneza Dimitrija Smolenskega najprej spoznala pod priprostim imenom Štefan Kolniko. Tako me sedaj ni strah pred visokim imenom. To je saj človek, s katerim je mogoče pametno govoriti. Zelo pa sem radovedna, kako se bo vse to razvilo.

(Dalje prihodnjik.)

V SLUŽBI OPIJUMSKIH BEZNIC

Te dni je policijski ravnatelj v Lilleu Pavel Mariani, iz Pariza prijel šifrirano brzojavko, naj prime in razkrinka glavočitega tihotapca z opijem van Donga, ki z opijem zastuplja že polovico Francije. Mariani je takoj poslal za Dongom dva svoja najbolj spretna detektiva, toda je čez 48 ur mogel v Pariz sporočiti le to, da ga nista mogla najti. Obenem je kriminalna policija v Lilleu na dolgo in široko poročala, da ima polne roke dela s tatvino, ko je na davkarji bilo ukradenih za pol milijona frankov kolkov. Tatovom so že na sledu. To vprašanje je vsekakor bolj važno kakor van Dong. To brzojavno poročilo je prispelo v Pariz ob 4 popoldne. Toda že ob 6 zvečer sta stopila v poslopje policijskega ravnatelja v Lilleu dva gospoda, ne da bi se bila poprej dala ravnatelju naznaniti ter odprla vrata v njegovo delovno sobo. Mariani je pravkar dajal navodila oddelčnim organom, kako naj zasledujejo tatove, ki so ukradli za pol milijona kolkov.

— Ne trudite se gospod prefekt, je ljubeznivo spregovoril eden izmed vstopivših neznanih gospodov. — Tolpa, ki je ukradla kolke, je bila pravkar prišla. Imeli boste priliko, da boste z njimi govorili v njihovi celici. Policijski ravnatelj je nekaj časa začudeno gledal oba obiskovalca in ju hotel klicati na odgovor zaradi nezakljene obiska, ko ga je prijazno gospod prekinil in rekel: — Gospod Mariani, aretirani ste!

Oba gospoda — tajna agenta policijske centrale v Parizu, sta se z letalom pripeljala v Lille, da primeta policijskega ravnatelja ter enemu izmed najbolj nevarnih zločincev Francije onemogočita nadaljnje delo. Policijska centrala v Parizu je ta udarec že dolgo časa pripravljala. Že dolgo je bilo znano, da se glasoviti tihotapec opija van Dong v svojem modrem avtomobilu lahko mirno prevaža po Lilleu, ne da bi mu tamkajšnja policija kaj storila. Zato je centrala brez vednosti lillske policije poslala v Lille celo brigado agentov, ki so v nekaj dneh dognali, da ima van Dong v predmestju Lillea elegantno beznico, v kateri svoje goste zastuplja z opijem. Gost te beznice je tudi eleganten gospod, ki je čudovito podoben policijskemu ravnatelju Mariani. Pariški detektivi so nekaj časa mislili, da je to kak tuj človek, ki je le slučajno podoben

Marianiu, torej policijskega ravnatelja dvojnik. Zato so tega "dvojnika" noč in dan opazovali. Dva pariška detektiva sta se zvečer v svojem avtomobilu vozila za elektromobilom v katerem je skrivnostni van Dong gost zapustil njegovo beznico. Elektromobil se je ustavil pred vilo, ki je bila v pozni nočni uri razsvetljena. Kamaj so se zaprla vrata za neznanecem, ko je pariški detektiv Lenoir s svojim tovarišem planil k lesenim vratom, ki so bila skrita za uto in s sešte komaj vidna. Odtod je Lenoir že nekaj dni opazoval prihajanje in odhajanje gostov te vile. Ugotovil je, da se v tej vili zbirajo van Dong in njegovi pajdaši. Lenoir je imel že ponarejene ključke vseh vrat vrtnih hiš v žepu. Detektiv sta stopila v klet, kjer se je Lenoir spotaknil ob železno skrinjo. Ta skrinja se je detektivoma zdelala važna, ker sta mislila, da je v njej shranjen opij. Prijela sta jo in jo acet na svoj avtomobil. V tem hipu so se odprla vrata in dvojnik policijskega ravnatelja je stopil na vrt. Avto pariških detektivov pa jo je naglo odkuril.

Zavila sta v bližnjo ulico, kjer sta obstala. Kmalu je privozil za njima avtomobil z dvojnikom policijskega ravnatelja. Za njim sta počasi vozila tudi detektiva. Med potjo sa Lenoirjevi tovariši, ki so medtem stopili v avto, odprli železno skrinjo. Pa so se zmotili. V skrinji ni bilo belega strupa, pač pa vrčice z nevezjetno množino kolkov.

Neznanečev voz se je ustavil pred policijskim ravnateljstvom, kjer so se vrata na široko odprla pred dvojnikom policijskega ravnatelja. Dokazna večruga je bila sklenjena. Drugi večer je bil policijski ravnatelj aretiran.

Sedaj iščejo pariški detektivi še morilec 26-letne Nino Claude, ki je več let imela razmerje s policijskim ravnateljem Marianiem, pa so jo nekega dne našli v njenem stanovanju zadavljeno. Zverinske zločince je tedaj zasledoval sam policijski prefekt Mariani — brez uspeha. Pariška policija je prepričana, da ima morilec že v roki in da sedi v celici št. 46 jetnišnice v Lilleu, kjer Paul Mariani, bivši policijski ravnatelj, pričakuje svoje usode.

Naročite se na "GLAS NARODA"
največji slovenski dnevnik
Združenih državah

RAČENICA

Nadaljevanje s 3. strani.

hajala pod njegov vpliv. Trudila se je na vso moč, da bi ga premagala, toda po enournem boju je odnehala. Bila je brez moči in zasopla. Obrisala si je pot z obraza in komaj spregovorila od utrujenosti:

— Ne morem več... Premagal si me! In od strašnega sramu bi kmalu zajokala.

— Premagal si me — priznam! — je ponovila, kot bi govorila sama sebi.

Utrujen gajdar je nehal i-grati.

Dabak je še zadnjič skočil in je prav tako utrujen in zasopel nehal.

Množica je bušila v vesel smeh. Stotero prsi si je od-dahnilo, stotero od dolgega gledanja zamreženih oči se je razjasnilo. Kristino so začele zbadati tovarišice. Djado Korčan pa se je samo smejal. Dabak si je brisal pot z obraza.

— E, premagal si me — priznam! — mu je rekla nasprotnica, ki jo je bilo sram, in si je skrla obraz med roke.

— Stava, stava naj se izpolni! — so zavpili nekateri in začeli zbadati Kristino.

Ona pa se je vzravnala in skoro v zolzah odgovorila:

— Kaj?... Jaz držim besedo!

Vsi so utihnili. Besede so bile toli drzne.

— Da, jaz vztrajam pri besedi! — je ponovila odločno in se okrenila k Dabaku.

— Ali je res? — je hotel potrdila.

— Res! — je rekla odločno.

Dabak je stopil k njej in ji pred vsemi obesil zlatnike okoli vratu.

— Tedaj te bom vedel domov!

— Vodi me! — je dejala in ga prijala za roko.

Dabak se je nasmehnil in jo povedel proti vasi. Množica je radostno vzvalovila in jima sledila.

— Hej, Dabak, kaj pa z mlinom na veter? — je zavpil za njima djado Korčan.

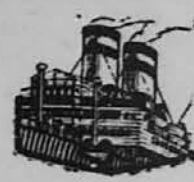
— Našel sem drugega! — je odvrnil veselo Dabak.

Gluhi starček se je tako izsrea zasmejal, da mu je padla celo pipa iz ust.

(Iz bolgarsčine prevedel Radev Niko.)

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING NEWS

17. oktobra: Pres. Roosevelt v Havre New York v Hamburg

19. oktobra: Statendam v Boulogne sur Mer

20. oktobra: Bremen v Bremen de France v Havre

24. oktobra: Washington, Havre Aquitania v Cherbourg

25. oktobra: Albert Ballin v Hamburg

26. oktobra: Olympia v Cherbourg

27. oktobra: Europa v Bremen Champlain v Havre Conte di Savoia v Genoa

31. oktobra: Berengaria v Cherbourg Deutschland v Hamburg

2. novembra: Majestic v Cherbourg

3. novembra: Lafayette v Havre Gen. von Steuben v Hamburg Saturnia v Trst

5. novembra: Hamburg v Hamburg

7. novembra: Manhattan v Havre

9. novembra: Bremen v Bremen Aquitania v Cherbourg Rex v Genoa

10. novembra: de France v Havre Veendam v Boulogne sur Mer

14. novembra: New York, M. C. v Hamburg

16. novembra: Statendam v Boulogne sur Mer Berengaria v Cherbourg

17. novembra: Champlain v Havre

21. novembra: Washington v Havre Albert Ballin v Hamburg

23. novembra: Majestic v Cherbourg Conte di Savoia v Genoa

24. novembra: Paris v Havre

29. novembra: St. Louis, M. A. v Hamburg

30. novembra: Olympia v C

Evropa v Bremen

1. decembra: Lafayette v Havre Rex v Genoa

4. decembra: Manhattan v Havre

7. decembra: Saturnia v Trst Hamburg v Hamburg Berengaria v Cherbourg

8. decembra: Champlain v Havre

11. decembra: Gen. Von Steuben v Hamburg

12. decembra: New York v Hamburg

14. decembra: Majestic v Cherbourg Washington v Havre Conte di Savoia v Genoa

15. decembra: Paris v Havre Bremen v Bremen

19. decembra: Albert Ballin v Hamburg

21. decembra: Olympia v Cherbourg

26. decembra: Deutschland v Hamburg

29. decembra: de France v Havre

POD OSEBNIM VODSTVOM

BOŽIČNI IZLETI v JUGOSLAVIJO

Iz New Yorka odplujeta priljubljena ekspresna parnika

NEW YORK

13. DECEMBRA

Izhorne železniške zveze od Hamburga

BREMEN

16. DECEMBRA

Ekspresni vlak ob v Bremmerhaven za-jamči udobno potovanje do Ljubljane. Za pojavnila vprašajte lokal. agenta ali

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

57 BROADWAY, NEW YORK

Povesti in Romani:

(Nadaljevanje.)

Prihajač, povest	60	Sueški invalid	35	Slovenski pisatelj II. sv.:	
Zigalec	25	Skozi širno Indijo	50	Potresna povest, Moravske al-	
Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire)		Sanjska knjiga, mala	60	ke, Vojvoda Pero i Perica, Čr-	
trdo vezano	1	Sanjska knjiga, velika	90	tiče	2.50
Po strani klobuk	50	Sanjska knjiga, (Arabska)	1.50	Tigrovi zobje	1
Plač svona	40	Spomini Jugoslovanskega dobro-		Tik za ronto	70
Pri strici	60	voljca, 1914-1918	1.25	Tatič, (Bevk), trd. vez	75
Prst božji	30	Sredozimci, trd. vez	60	Fri indijanske povesti	30
Patrica, povest iz trake junaške d-		broš	40	Tunel, soc. roman	1.20
he	30	Stranote vojne	50	Trenutki oddiha	50
Pro gorah in dolinah	30	Stiri smrti, 4. sv.	35	Turki pred Dunajem	30
Pol litra viga	30	Stanley v Afriki	50	Tril legende o razpelo, trd. vez	65
Poslednji Mehikanec	30	Spomin znanega potovalca	1.50	Tisoč in ena noč:	
Pravljice H. Majar	30	Stritarjeva Anthologija, broš	30	I. zvezek	1.30
Fredtrian, Fredern in drugi svet-		Sisto Scuto, povest iz Abrucev	30	II. zvezek	1.40
niki v gramofonu	25	Sin medvedjega tova, Potopiani		III. zvezek	1.50
Prigodbe čebelice Majo, trda vez 1-		roman	30	8 KNJIGE SKUPAJ	3.75
Plise selivke, trda vez	75	Študent naj bo, V. sv.	20	Tisoč in ena noč (Rape)	
Pred nevihte	35	Sveča Notburga	35	vez. mala izdaja	1
Popotniki	60	Spisje, male povesti	35	Ugrabljeni milijonar	1.20
Poznava Boga	30	Stezeledec	30	V krepkih inkvizicije	1.30
Pirih	30	Sopek Samotarke	35	V robstvu (Matije)	1.20
Povadenj	30	Sveča noč	30	V gorskem zakotju	35
Praki judski	25	Svetlobe in sence	1.20	V oklopnjaku okrog sveta:	
Princa Hurovskega glavarja	30	Slike (Meško)	60	1. del	30
Pravljice in pripevedke (Kolbun)		Spake, humoreska, trda vez	60	2. del	30
1. zvezek	40	SHAKESPEAREVA DELA:		OBA SKUPAJ	1.00
2. zvezek	40	Machbet, trd. vez	50	Veliki inkvizitor	1
Prvic med Indijanci	30	broširano	70	Vera (Waldova), broš.	35
Preganjanje indijanskih mlajonar-		Uthelo	70	Vojaka na Zalkau, s slikami	25
jev	30	Sen K. vane noči	70	Vrinar, (Rabindranath Tagore),	
Robinson	50			trd. vezano	75
Robinson Crusoe	50			broširano	60
Revolucija na Portugalskem	30				
Rdeča in bela vrtilca, povest	30				
Rdeča megla	40				
Slovenski baljavec	70				
Slovenski Robinson, trd. vez	75				
Stric Temoza koca	50				

Knjigarna "Glas Naroda"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street, New York